

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

شماره چاپ ۱۴۰۷

شماره ثبت ۵۶۳

دوره نهم - سال سوم

تاریخ چاپ ۱۳۹۴/۲/۲۲

یک شوری

لایحه موافقتنامه استرداد مجرمان بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قبرس

کمیسیونهای ارجاعی

قضائی و حقوقی

اصلی:

امنیت ملی و سیاست خارجی

فرعی:

معاونت قوانین

اداره کل تدوین قوانین

باسمه تعالی

شماره: ۵۱۴۴۵/۲۵۲۳

تاریخ: ۱۳۹۴/۱/۱۷

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه «موافقتنامه استرداد مجرمان بین جمهوری اسلامی ایران و
جمهوری قبرس» که به پیشنهاد وزارت دادگستری در جلسه مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۰
هیأت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم
می شود.

حسن روحانی

رئیس جمهور

مقدمه (دلایل توجیهی):

نظر به لزوم استقرار روشمند همکاری‌های قضائی بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قبرس و با توجه به آثار مثبت ناشی از اتخاذ تدابیر و ایجاد بسترهای مناسب قانونی برای اتباع دو دولت و در راستای زمینه‌سازی برای گسترش مناسبات دو کشور و ارتقای سطح همکاری دوجانبه و تحکیم مناسبات میان آنها، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می‌شود:

عنوان لایحه:

موافقتنامه استرداد مجرمان

بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قبرس

ماده واحده - موافقتنامه استرداد مجرمان بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قبرس مشتمل بر یک مقدمه و بیست ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

وزیر دادگستری

وزیر امور خارجه

رئیس جمهور

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه استرداد مجرمان بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قبرس

مقدمه

جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قبرس که از این پس «طرفهای متعاقد» نامیده می‌شوند، نظر به علاقه متقابلی که به تحکیم روابط دوجانبه و همکاری مؤثر در زمینه‌های مربوط به استرداد مجرمان دارند، به شرح زیر توافق نمودند:

ماده ۱- تعهد به استرداد:

طرفهای متعاقد متعهد می‌شوند افرادی را که توسط مراجع صلاحیتدار طرف متعاقد درخواست‌کننده جهت محاکمه یا اجرای حکم حبس در ارتباط با جرمی که قابلیت استرداد دارد، تحت پیگرد بوده و در قلمرو آنها یافت می‌شوند، حسب درخواست طرف متعاقد دیگر و طبق قوانین خود به آن طرف مسترد نمایند.

ماده ۲- موارد استرداد:

استرداد در موارد زیر امکان‌پذیر می‌باشد:

۱- هرگاه استرداد فرد به واسطه فعلی مورد درخواست باشد که براساس قوانین هر دو طرف متعاقد جرم محسوب می‌گردد و حداکثر مجازات آن حبس کمتر از یک سال نباشد.

۲- هرگاه درخواست استرداد مربوط به محکومی باشد که جرمی را مرتکب شده که حداکثر مجازات آن طبق بند (۱) این ماده است و حکم وضع شده، حداقل شش ماه حبس یا هر مجازات سنگین‌تر دیگر باشد.

ماده ۳ - امتناع از استرداد:

۱- در موارد زیر درخواست استرداد پذیرفته نخواهد شد:

(الف) هرگاه فردی که استرداد او درخواست شده در زمان ارتکاب جرم، تبعه طرف متعاهد درخواست‌شونده باشد؛

(ب) هرگاه جرمی که موجب درخواست استرداد شده، جرم سیاسی یا نظامی باشد. تشخیص نوع جرم با طرف متعاهد درخواست‌شونده است؛

(پ) هرگاه محل ارتکاب جرم در قلمرو طرف متعاهد درخواست‌شونده باشد یا جرم خارج از قلمرو آن طرف متعاهد ارتکاب یافته و رسیدگی به جرم بر اساس قوانین آن در صلاحیت همان طرف باشد؛

(ت) هرگاه فرد موضوع استرداد به علت ارتکاب همان فعل یا افعالی که براساس آن استرداد وی درخواست گردیده، توسط طرف متعاهد درخواست‌شونده تحت تعقیب باشد؛

(ث) هرگاه فرد موضوع استرداد قبلاً توسط مراجع صلاحیتدار طرف متعاهد درخواست‌شونده برای افعال مشابه محاکمه و حکم او نهائی شده باشد؛

(ج) هرگاه طبق قوانین طرف درخواست‌کننده یا درخواست‌شونده مرور زمان محقق شده باشد؛

(چ) هرگاه جرمی که براساس آن استرداد درخواست شده است، بر اساس قوانین طرف متعاهد درخواست‌کننده مستوجب مجازات مرگ باشد و بر اساس قوانین طرف متعاهد درخواست‌شونده مجازات آن مرگ نباشد؛ در این حالت، طرف متعاهد درخواست‌شونده به شرطی می‌تواند استرداد را بپذیرد که مجازات مرگ برای فرد موضوع استرداد وضع نگردد یا چنانچه به دلیل الزامات آیین دادرسی رعایت این شرط توسط طرف متعاهد درخواست‌کننده ممکن نباشد، مشروط بر اینکه مجازات مرگ صادر شده، اجراء نگردد. چنانچه طرف متعاهد درخواست‌کننده استرداد را با رعایت شرایط موضوع این ماده بپذیرد

باید شرایط را رعایت نماید. چنانچه طرف متعاقد درخواست‌کننده شرایط را نپذیرد درخواست استرداد می‌تواند رد شود.

ح) چنانچه بر اساس قوانین یکی از طرفهای متعاقد رسیدگی به جرمی که براساس آن درخواست استرداد گردیده یا اجرای رأی ممکن نباشد.

۲- در شرایطی که با استرداد موافقت نشود، طرف متعاقد درخواست‌کننده باید از رد درخواست استرداد و دلایل مربوط مطلع شود.

ماده ۴- درخواست استرداد و اسناد مؤید آن:

۱- درخواست استرداد به صورت مکتوب و از طریق مجاری دیپلماتیک ارائه خواهد شد.

۲- درخواست استرداد باید شامل اطلاعات و منضم به مدارک زیر باشد:

الف) نام مرجع درخواست‌کننده؛

ب) متن مفاد قانونی که بر اساس آن، ارتکاب فعل، توسط طرف متعاقد درخواست‌کننده جرم تلقی گردیده و براساس آن مجازات متناسب تعیین شده باشد.

پ) نام، نام خانوادگی، تابعیت، نام پدر، تاریخ تولد، محل اقامت یا سکونت، مشخصات ظاهری، عکس، اثر انگشت و دیگر اطلاعات مربوط به هویت فرد موضوع استرداد، در صورت امکان؛

ت) جزئیات جرمی که بابت آن استرداد درخواست شده است، زمان و محل ارتکاب جرائم، توصیف حقوقی آنها و اشاره به مفاد مربوط قوانین، تاحد امکان.

ث) تصویر مصدق یا اصل حکم نهائی، حکم جلب یا هر سند دیگری با همان اثر که به موجب قوانین طرف متعاقد درخواست‌کننده صادر شده و میزان مجازاتی که تا آن زمان تحمل گردیده است.

۳- چنانچه طرف متعاقد درخواست شونده نیاز به هرگونه اطلاعات بیشتر یا توضیحی داشته باشد، می تواند از دیگر طرف متعاقد درخواست ارائه آن را نماید.

۴- چنانچه طرف متعاقد درخواست کننده موفق به ارائه اطلاعات بیشتر یا توضیحی، در وقت تعیین شده نشود، بازداشت فرد موضوع استرداد توسط طرف متعاقد درخواست شونده خاتمه می پذیرد، اگرچه این موضوع خدشه ای به بازداشت مجدد فرد مورد درخواست پس از دریافت اطلاعات یا توضیحات تکمیلی نخواهد زد.

ماده ۵- ترجمه اسناد:

مدارک ذکر شده در ماده (۴)، وفق قوانین طرف متعاقد درخواست کننده، به زبان رسمی آن کشور و به همراه ترجمه به زبان طرف متعاقد درخواست شونده یا انگلیسی تنظیم می گردند. نماینده سیاسی یا کنسولی طرف متعاقد درخواست کننده یا مترجم رسمی طرف متعاقد مذکور، ترجمه اسناد را تصدیق خواهد نمود.

ماده ۶- بازداشت فرد موضوع استرداد:

به جز در موارد مذکور در ماده (۳) این موافقتنامه، طرف متعاقد درخواست شونده با وصول درخواست استرداد اقدامات لازم را طبق قوانین داخلی خود جهت دستگیری و بازداشت فرد موضوع استرداد به عمل خواهد آورد. فرد موضوع استرداد ممکن است به قید وثیقه توسط حکم دادگاه صالح آزاد گردد.

ماده ۷- بازداشت تا زمان دریافت درخواست رسمی استرداد:

۱- در موارد فوری، مراجع صلاحیتدار طرف متعاقد درخواست کننده می توانند بازداشت موقت فرد موضوع استرداد را درخواست کنند. در این

صورت مراجع صلاحیتدار طرف متعاقد درخواست‌شونده در مورد بازداشت آن فرد طبق قوانین داخلی خود اتخاذ تصمیم خواهند نمود.

۲- در درخواست بازداشت موقت، طرف متعاقد درخواست‌کننده همزمان با درخواست استرداد، باید به وجود حکم یا دستور بازداشت اشاره کند و اظهاریه‌ای مشتمل بر حقایق پرونده، شرح حقوقی جرم و اطلاعاتی در رابطه با هویت فرد موضوع استرداد را ارائه نماید و باید اسناد استرداد را فوری در اختیار طرف متعاقد درخواست‌شونده قرار دهد.

۳- چنانچه ظرف یک ماه از بازداشت فرد، درخواست استرداد واصل نگردد، فرد بازداشت شده آزاد می‌شود.

ماده ۸- تعویق استرداد:

۱- طرف متعاقد درخواست‌شونده در زمان اتخاذ تصمیم در مورد درخواست استرداد، می‌تواند به منظور انجام تحقیقات در رابطه با جرمی غیر از آن جرمی که برای آن درخواست استرداد به عمل آمده است، استرداد فرد را به تعویق بیندازد.

۲- طرف متعاقد درخواست‌شونده می‌تواند به جای تعویق استرداد، فرد مورد درخواست را براساس ترتیبات و شرایط مورد توافق طرفهای متعاقد به صورت موقت به طرف متعاقد درخواست‌کننده تسلیم نماید.

ماده ۹- محاکمه در صورت امتناع از استرداد:

اگر استرداد براساس مفاد بند (۱) ماده (۳) این موافقتنامه رد شود، طرف متعاقد درخواست‌شونده می‌تواند، وفق مفاد قوانین خود، فرد مذکور را در دادگاههای خود محاکمه نماید. در چنین حالتی طرف متعاقد درخواست‌کننده باید ادله مربوط به ارتکاب جرم را در اختیار طرف متعاقد درخواست‌شونده قرار دهد.

ماده ۱۰- استرداد همزمان به درخواست چند دولت:

چنانچه استرداد به طور همزمان توسط بیش از یک دولت، برای جرم واحد یا جرمهای مختلف درخواست شده باشد، طرف متعاقد درخواست شونده با در نظر گرفتن جمیع شرایط و به خصوص شدت و محل ارتکاب جرائم، تاریخ درخواستها، تابعیت فرد موضوع استرداد و امکان استرداد مجدد به دولت دیگر، در خصوص موضوع اتخاذ تصمیم خواهد نمود.

ماده ۱۱- قاعده اختصاصی بودن:

۱- فرد مسترد شده به خاطر جرمی به غیر از آن چه مبنای استرداد وی بوده و پیش از تسلیم وی ارتکاب یافته، تحت رسیدگی جزائی و یا اجرای حکم قرار نمی گیرد، مگر اینکه رضایت طرف متعاقد درخواست شونده اخذ شده باشد. به این منظور باید درخواستی مشتمل بر همه اطلاعات و یا اسناد مشروح در ماده (۴) ارائه و در صورت امکان اظهارات فرد موضوع استرداد در این خصوص توسط مقام قضائی، اعلام گردد.

۲- اگر فرد مسترد شده ظرف مدت سی روز بعد از خاتمه رسیدگی جزائی، قلمرو طرف متعاقد درخواست کننده را ترک ننماید یا بعد از ترک، داوطلبانه به آنجا بازگردد، دیگر جلب رضایت طرف متعاقد درخواست شونده لازم نمی باشد. مدتی که طی آن فرد مذکور به دلایلی خارج از اختیار نتواند قلمرو طرف متعاقد درخواست کننده را ترک نماید، جزء دوره فوق الذکر محسوب نخواهد شد.

۳- چنانچه توصیف حقوقی فعل ارتكابی در خلال رسیدگی جزائی تغییر یابد، تعقیب یا اجرای حکم تنها زمانی امکان پذیر است که جرم جدید بر همان حقایق ابتناء یافته باشد و با شرایط مذکور در ماده (۲) این موافقتنامه تطبیق نماید.

۴- فرد مسترد شده را نمی‌توان به خاطر جرائمی که قبل از استرداد مرتکب گردیده است به کشور ثالث تسلیم نمود مگر اینکه رضایت طرف متعاقد درخواست‌شونده پس از ارائه اطلاعات مذکور در ماده (۴) اخذ شده باشد.

ماده ۱۲- اجرای استرداد:

۱- طرف متعاقد درخواست‌شونده تصمیم خود را در مورد درخواست استرداد، به طرف متعاقد درخواست‌کننده اعلام خواهد کرد.

۲- در صورت موافقت با استرداد، طرف متعاقد درخواست‌شونده محل، تاریخ تسلیم و مدت زمانی را که فرد موضوع استرداد پیش از تسلیم در بازداشت به سر برده به طرف متعاقد درخواست‌کننده اطلاع خواهد داد.

۳- جز در رابطه با بند (۴) زیر، چنانچه فرد موضوع استرداد در تاریخ مورد توافق تحویل گرفته نشود، طرف متعاقد درخواست‌شونده پس از پانزده روز او را آزاد خواهد کرد. در هر صورت مدت زمان بازداشت منتهی به تسلیم فرد نباید بیشتر از سی روز از تاریخ مورد توافق جهت استرداد وی باشد. در چنین مواردی طرف متعاقد درخواست‌شونده به تصمیم قبلی خود در مورد استرداد ملزم نبوده و می‌تواند درخواست استرداد را برای ارتکاب همان جرم مجدداً مورد بررسی قرار دهد.

۴- چنانچه هر یک از طرفهای متعاقد به خاطر شرایط و دلایلی خارج از اختیار موفق به تحویل یا در اختیار گرفتن فرد موضوع استرداد نگردد، طرف متعاقد دیگر را از موضوع مطلع خواهد نمود. در چنین مواردی طرفهای متعاقد در مورد تاریخ جدید استرداد توافق خواهند نمود. مفاد بند (۳) این ماده در مورد تاریخ جدید نیز اعمال خواهد شد.

ماده ۱۳ - استرداد مجدد:

چنانچه فرد مسترد شده پیش از پایان رسیدگی یا اجرای حکم به قلمرو طرف متعاهد درخواست شونده برگردد می‌توان او را مجدداً طبق درخواست طرف متعاهد درخواست‌کننده مسترد نمود. در این صورت ارائه مدارک مذکور در ماده (۴) این موافقتنامه نیاز نمی‌باشد.

ماده ۱۴ - تحویل اشیاء:

۱- وفق مفاد ماده (۲) این موافقتنامه، طرف متعاهد درخواست‌شونده باید کلیه اشیاء و اموالی را که مدرک یا ابزار ارتکاب یا تحصیل شده از جرم به حساب می‌آیند، به طرف متعاهد درخواست‌کننده تحویل دهد. اشیاء، اموال و ابزار فوق‌الذکر باید بنا به درخواست تحویل شود حتی اگر استرداد به دلیل مرگ یا فرار فرد موضوع استرداد یا هر دلیل محتمل دیگر ممکن نباشد.

۲- اگر طرف متعاهد درخواست‌شونده نیاز به اشیاء و اموال مذکور در بند (۱) این ماده برای تحقیق در پرونده جزائی دیگر را داشته باشد می‌تواند تحویل آنها را به تعویق اندازد یا آنها را به شرط اعاده تحویل دهد.

۳- حقوق اشخاص ثالث نسبت به اشیاء و اموال فوق‌الذکر محفوظ بوده و این اشیاء و اموال باید به طرف متعاهد درخواست‌شونده اعاده گردد.

ماده ۱۵ - عبور:

۱- در اجرای قوانین و مقررات مربوط به استرداد مجرمان، هر یک از طرفهای متعاهد عبور افرادی را که توسط دولت ثالث به طرف متعاهد دیگر مسترد می‌شوند، اجازه خواهد داد.

۲- درخواست مجوز عبور باید وفق ماده (۴) این موافقتنامه صورت پذیرد و مدارک مذکور در آن ماده نیز منضم به درخواست گردد.

۳- در کلیه موارد مراجع صلاحیتدار طرفهای متعاهد نحوه، مسیر و شرایط عبور را هماهنگ می‌نمایند.

ماده ۱۶ - هزینه‌ها:

هزینه‌های مربوط به استرداد در قلمرو طرف متعاقد درخواست‌شونده به عهده آن طرف و هزینه‌های عبور به عهده طرف متعاقد درخواست‌کننده خواهد بود.

ماده ۱۷ - مجاری ارتباطی:

هرگونه ارتباط میان طرفهای متعاقد در مورد استرداد مجرمان از طریق وزارت دادگستری جمهوری اسلامی ایران از یک طرف و وزارت دادگستری و نظم عمومی جمهوری قبرس از طرف دیگر، از طریق مجاری دیپلماتیک خواهد بود.

ماده ۱۸ - حل و فصل اختلاف‌ها:

طرفهای متعاقد هرگونه اختلاف در تفسیر و اجرای این موافقتنامه را از طریق مذاکره مستقیم یا مجاری دیپلماتیک حل و فصل خواهند نمود.

ماده ۱۹ - اصلاحات:

این موافقتنامه می‌تواند با توافق کتبی دوجانبه طرفهای متعاقد اصلاح شود. چنین اصلاحاتی با رعایت قوانین طرفهای متعاقد لازم‌الاجراء خواهد شد.

ماده ۲۰ - اعتبار موافقتنامه:

این موافقتنامه از تاریخ آخرین اعلام هر یک از طرفهای متعاقد به طرف متعاقد دیگر مبنی بر اینکه اقدامات لازم را طبق قوانین و مقررات خود درباره لازم‌الاجراء شدن این موافقتنامه به عمل آورده است به مدت پنج سال لازم‌الاجراء خواهد شد و معتبر باقی خواهد ماند. پس از پایان مدت مذکور، این موافقتنامه به‌طور خودکار برای دوره‌های یکساله تمدید خواهد شد مگر اینکه یکی از طرفهای متعاقد شش ماه قبل از خاتمه دوره مربوط قصد خود را مبنی بر فسخ آن کتباً به اطلاع طرف متعاقد دیگر برساند.

انقضاء یا اختتام مدت اعتبار این موافقتنامه نسبت به درخواست‌های
استرداد که در زمان اعتبار آن انجام گرفته است، تأثیری نخواهد داشت.

این موافقتنامه در یک مقدمه و بیست ماده در شهر نیکوزیا در تاریخ ۳۰ آبان
ماه ۱۳۹۳ هجری شمسی برابر با ۲۱ نوامبر ۲۰۱۴ میلادی در دو نسخه به
زبانهای فارسی، یونانی و انگلیسی تنظیم گردید که تمامی این متون از اعتبار
یکسان برخوردار می‌باشد.

در صورت بروز هرگونه اختلاف در تفسیر متون این موافقتنامه، متن
انگلیسی ملاک قرار خواهد گرفت.

از طرف جمهوری قبرس
یوناس نیکلاو
وزیر دادگستری و نظم عمومی

از طرف جمهوری اسلامی ایران
مصطفی پور محمدی
وزیر دادگستری

هیأت‌رئیس‌ه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین در مورد لایحه موافقتنامه استرداد مجرمان بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قبرس تقدیم می‌گردد.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌گردد:

۱- سابقه تقدیم:

ماده ۱۳۴ - قبلاً تقدیم نگردیده است

- قبلاً در جلسه علنی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ در مجلس / کمیسیون (موضوع اصل ۸۵ قانون اساسی) رد شده و اینک:

با تغییر اساسی با تقاضای کتبی ۵۰ نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس)

پیش از انقضاء شش ماه بدون تغییر اساسی

با تقاضای کتبی کمتر از ۵۰ نفر از نمایندگان با انقضاء شش ماه

مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس می‌باشد.

نمی‌باشد.

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

رعایت شده است.

در لایحه تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی رعایت شده است. (با نظر کارشناسی)

رعایت نشده است، دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

۳- از نظر آیین نامه داخلی مجلس (شکلی):

الف- ماده ۱۳۱-

اول- موضوع و عنوان مشخص دارد ندارد

دوم- دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه دارد ندارد

سوم- موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان دارد ندارد

ب- ماده ۱۳۶- امضاء مقامات مسئول را دارد ندارد

ج- ماده ۱۴۲- لایحه تقدیمی دارای یک موضوع است و پیشنهاد آن به عنوان ماده واحده موافق با ایراد نمی‌باشد. بیش از یک موضوع مواد متعدد می‌باشد.

۴- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:
اول: از نظر قانون اساسی؛

لایحه تقدیمی با قانون اساسی بطور کلی مغایرت ندارد.
 دارد. اصل / اصول مغایر و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می گردد.

دوم: از نظر سیاست‌های کلی نظام و سند چشم‌انداز؛

لایحه تقدیمی با سیاست‌های کلی نظام و سند چشم‌انداز مغایرت ندارد.
 دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

لایحه تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد.
 دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

چهارم: از نظر آیین‌نامه داخلی مجلس (ماهوی)؛

الف- لایحه تقدیمی با قانون آیین‌نامه داخلی مجلس مغایرت ندارد.
 دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

ب- ماده ۱۲۲- رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی شده است.
 نشده است، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

ج- ماده ۱۸۵- موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب نمی‌شود و نیاز به $\frac{2}{3}$ رأی نمایندگان ندارد.
 می‌شود $\frac{3}{4}$ دارد.

تعداد ... برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می‌شود.

مدیر کل تدوین قوانین

۵- لایحه تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند (۵) اصل (۱۵۶) قانون اساسی مغایرت ندارد.
 دارد.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراما در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می گردد:

۱- در اجرای بند (۱):

الف- در خصوص لایحه تقدیمی قوانین متعارض وجود ندارد وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می شود.

ب- در خصوص لایحه تقدیمی قوانین مرتبط وجود ندارد وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می شود.

۲- در اجرای بند (۳):

با عنایت به بررسیهای به عمل آمده قانونگذاری در این موضوع لازم است. لازم نیست.

تعداد سه برگ سوابق قانونی و دلایل ضرورت قانونگذاری به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمه نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین سوابق قانونی و دلایل ضرورت قانونگذاری

- سوابق قانونی

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	مواد	متعارض	مرتبط
۱	قانون راجع به استرداد مجرمین	۱۳۳۹/۲/۱۴			

قانون راجع به استرداد مجرمین

مصوب ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۳۳۹ (کمیسیون مشترک دادگستری مجلسین)

فصل اول - شرایط استرداد

ماده ۱ - در مواردی که بین دولت ایران و دول خارجه قرارداد استرداد منعقد شده استرداد طبق شرایط مذکور در قرارداد به عمل خواهد آمد و چنانچه قراردادی منعقد نشده و یا اگر منعقد گردیده حاوی تمام نکات لازم نباشد استرداد طبق مقررات این قانون به شرط معامله متقابل به عمل خواهد آمد.

ماده ۲ - استرداد وقتی مورد قبول دولت ایران واقع خواهد گردید که شخص مورد تقاضا به اتهام یکی از جرائم مذکور در این قانون مورد تعقیب قرار گرفته یا محکوم شده باشد.

ماده ۳ - دولت ایران می‌تواند بنا بر درخواست دول خارجه افراد غیر ایرانی را که در قلمرو دولت ایران اقامت دارند در صورت وجود شرایط زیر به دولت تقاضاکننده تسلیم نماید.

۱ - جرم ارتكابی در قلمرو دولت تقاضاکننده به وسیله اتباع آن دولت و یا اتباع دولت دیگر واقع شده باشد.

۲ - جرم ارتكابی در خارج از قلمرو دولت تقاضاکننده به وسیله اتباع آن دولت واقع شده باشد.

۳ - جرم ارتكابی در خارج از قلمرو دولت تقاضاکننده به وسیله شخصی غیر از اتباع آن دولت واقع شده باشد. مشروط بر این که جرم ارتكابی مضر به مصالح عمومی کشور تقاضاکننده باشد.

ماده ۴ - درخواست رد و یا قبول استرداد با رعایت مقررات مذکور در مادتين دوم و سوم این قانون فقط در مورد جرائم زیر ممکن است:

۱ - در مورد هر عملی که طبق قوانین دولت تقاضاکننده مستلزم مجازات جنائی باشد.

۲ - در مورد هر عملی که طبق قوانین دولت تقاضاکننده مستلزم مجازات جنحه باشد مشروط بر این که حداکثر مجازات مقرر در قانون کمتر از یک سال حبس نباشد در مورد کسانی که محکومیت یافته‌اند استرداد در صورتی ممکن است که مدت محکومیت بیشتر از ۲ ماه حبس باشد.

در تمام موارد مذکور در این ماده استرداد وقتی مورد قبول دولت ایران واقع می‌شود که عمل ارتكابی طبق قوانین ایران نیز مستلزم مجازاتهای جنائی و یا جنحهای باشد.

ماده ۵ - در مواردی که شخص مورد تقاضا مرتکب چند جرم شده هر گاه حداکثر مجازاتی که طبق قانون دولت تقاضاکننده برای مجموع جرائم ارتكابی پیشینی شده کمتر از یک سال حبس نباشد استرداد امکان‌پذیر خواهد بود.

ماده ۶ - هر گاه شخص مورد تقاضا قبلاً به علت ارتكاب یکی از جرائم عمومی به بیش از دو ماه حبس محکوم شده و بعداً مرتکب جنحه یا جنایتی شود استرداد امکان‌پذیر است هر چند مجازاتی که به موجب قانون برای جرم بعدی مقرر گردیده کمتر از یک سال حبس باشد و یا محکومیتی که به سبب ارتكاب جرم بعدی یافته کمتر از دو ماه حبس باشد.

ماده ۷ - شروع به ارتكاب جرم از لحاظ استرداد مشمول مقررات مذکور در این قانون خواهد بود.

ماده ۸ - در موارد زیر استرداد مورد قبول واقع نخواهد شد:

- ۱ - هر گاه شخص مورد تقاضای ایرانی باشد.
 - ۲ - هر گاه جرم ارتكابی از جرائم سیاسی باشد و یا اوضاع و احوال قضیه معلوم شود که استرداد به منظورهای سیاسی به عمل آمده باشد.
- در مورد اختلافات و جنگهای داخلی استرداد مورد قبول نخواهد شد مگر آن که در این صورت استرداد پس از خاتمه جنگهای داخلی قابل قبول خواهد بود. قصد به حیات افراد در هیچ مورد جرم سیاسی محسوب نخواهد بود.
- ۳ - هر گاه جرم ارتكابی در داخل قلمرو دولت ایران ارتكاب یافته و یا اگر در خارج از آن واقع شده مرتکب در ایران مورد تعقیب واقع و یا محکوم گردیده باشد.
 - ۴ - هر گاه جرم ارتكابی از جرائم نظامی باشد.
 - ۵ - هر گاه طبق قانون دولت ایران یا قانون دولت تقاضاکننده تعقیب یا مجازات مشمول مرور زمان شده و یا به جتهی از جهات قانونی شخص مورد تقاضا طبق قانون دولت تقاضاکننده قابل تعقیب یا مجازات نباشد.
- ماده ۹ - هر گاه چند دولت تقاضای رد مجرمی را به علت ارتكاب عمل واحدی بنمایند شخص مورد تقاضا به دولتی تسلیم می شود که جرم در قلمرو آن دولت یا علیه مصالح عمومی آن کشور ارتكاب یافته است.
- ماده ۱۰ - هر گاه تقاضای رد از طرف چند دولت و به سبب ارتكاب جرائم متعددی شده باشد شخص مورد تقاضا به دولتی که حق تقدم خواهد داشت تسلیم می شود.
- تبصره - حق تقدم در ماده ۹ و ۱۰ با توجه به اهمیت جرم و محل وقوع آن و تاریخ تقاضای رد و تمهیدی که دول تقاضاکننده نسبت به رد مجرم می نمایند معین خواهد شد.
- ماده ۱۱ - هر گاه شخص مورد تقاضا در ایران مورد تعقیب قرار گرفته و یا محکوم شده باشد استرداد وقتی به عمل می آید که تعقیب کیفری یا اجزای مجازات خاتمه یافته باشد معهداً دولت ایران می تواند شخص مورد تقاضا را موقتاً به دولت تقاضاکننده تسلیم نماید مشروط بر این که دولت تقاضاکننده تمهید شود پس از خاتمه رسیدگی او را به دولت ایران تسلیم نماید.
- احکام مذکور در این ماده در موردی نیز جاری است که شخص مورد تقاضا به علت امتناع از تأدیبه دین توقیف شده است.
- فصل دوم - ترتیب استرداد
- ماده ۱۲ - تقاضای رد باید از طریق سیاسی از دولت ایران به عمل آید.
- تقاضانامه مزبور باید متضمن حکم محکومیت یا قرار جلب به محاکمه یا توقیف یا دستور جلب یا هر گونه اسناد دیگری که دارای اعتبار مدارک مذکور است باشد و جریان اتهام و تاریخ وقوع جرم و کیفیات قضیه در آن قید گردد. به علاوه دولت تقاضاکننده باید رونوشت مواد مورد استناد را ضمیمه تقاضانامه استرداد نماید.
- ماده ۱۳ - تقاضانامه استرداد از طریق وزارت امور خارجه به وزارت دادگستری ارسال خواهد شد در صورتی که وزارت دادگستری استرداد را منطبق با مقررات این قانون تشخیص دهد پرونده امر را به دادرسی شهرستان محلی که شخص مورد تقاضا در آن محل سکونت دارد و یا اگر شخص مورد تقاضا محل سکونت معلومی نداشته باشد به دادرسی شهرستان تهران ارجاع خواهد نمود که در جلب و بازداشت او اقدام نمایند.
- ماده ۱۴ - دادستان ظرف ۲۴ ساعت از تاریخ بازداشت تحقیقات لازمه را از شخص مورد تقاضا به عمل آورده و پس از تعیین هویت او و اعلام علت بازداشت پرونده را برای رسیدگی به دادگاه جنحه ارسال می نماید.
- ماده ۱۵ - دادگاه در جلسه ای خارج از نوبت موضوع را مورد رسیدگی قرار داده و پس از استماع اظهارات دادستان و مدافعات شخص مورد تقاضای خود را مبنی بر قبول و یا عدم قبول استرداد صادر و مراتب را به وزارت دادگستری و دادستان اعلام خواهد نمود چنانچه رأی دادگاه بر رد استرداد باشد شخص بازداشت شده فوراً آزاد خواهد شد.
- شخص بازداشت شده می تواند در موقع طرح پرونده در دادگاه وکیل یا مترجم برای خود انتخاب کرده و یا از دادگاه بخواهد که برای او وکیل یا مترجم انتخاب نماید.
- ماده ۱۶ - رأی دادگاه از طرف دادستان و شخص مورد تقاضا ظرف ده روز قابل پژوهش است.
- ماده ۱۷ - رسیدگی پژوهشی در دادگاه استان در جلسه اداری و خارج از نوبت به عمل می آید مگر آن که دادگاه حضور دادستان و یا شخص مورد تقاضا را برای اداء توضیحات لازم بداند.

رای دادگاه استان بر تأیید و یا فسخ رای دادگاه جنحه قطعی و غیر قابل فرجام است و پس از صدور به وزارت دادگستری اعلام خواهد شد تا طبق مفاد آن اقدام شود.

ماده ۱۸ - چنانچه رای قطعی و مبنی بر قبول استرداد صادر شود وزارت دادگستری دستور اجراء آن را به دادستان صادر نموده و مراتب را به اطلاع وزارت امور خارجه خواهد رساند تا به دولت ایران اعلام گردد. چنانچه ظرف یک ماه از تاریخ اعلام وزارت امور خارجه از طرف مقامات دولت تقاضاکننده انسانی در تحویل گرفتن شخص مورد تقاضا به عمل نیاید نامبرده فوراً آزاد شده و دیگر استرداد او به جهاتی که قبلاً تقاضا شده قبول نخواهد شد.

ماده ۱۹ - هر گاه شخص مورد تقاضا اتصرف خود را از استفاده از مقررات این قانون اعلام نمود و رضایت دهد که به دولت تقاضاکننده تسلیم شود مراتب در پرونده امر قید و وزارت دادگستری نسبت به استرداد اقدام مقتضی به عمل خواهد آورد.

ماده ۲۰ - در موارد فوری دادستان شهرستان می تواند بنا بر درخواست مستقیم مراجع قضایی دولت تقاضاکننده شخص مورد تقاضا را بازداشت نماید مشروط بر این که ضمن تقاضای مزبور قید شده باشد که اوراق استرداد طبق ماده ۱۲ این قانون تنظیم و ارسال خواهد گردید.

تقاضای استرداد و ارسال اوراق باید از طریق سیاسی و در همان موقعی که درخواست بازداشت می شود به عمل آید.

ماده ۲۱ - در مواردی که دادستان طبق مقررات ماده ۲۰ اقدام به بازداشت شخص مورد تقاضا می نماید باید مراتب را فوراً به وزارت دادگستری اطلاع دهد.

ماده ۲۲ - چنان چه از تاریخ بازداشت شخص مورد تقاضا ظرف مدت های مذکور در این ماده اوراق استرداد واصل نشود شخص مورد تقاضا طبق دستور دادستان آزاد خواهد شد و چنانچه بعداً اوراق استرداد واصل شود مطابق مقررات این قانون عمل خواهد شد مدت های مذکور برای ممالک همجوار ایران یک ماه و برای سایر ممالک دو ماه خواهد بود.

ماده ۲۳ - شخصی را که استرداد او مورد قبول واقع شده نمی توان به اتهام جرم دیگری که قبل از تاریخ استرداد مرتکب گردیده مورد تعقیب قرار داد یا مجازات نمود مگر با جلب رضایت دولت مستردکننده.

دولت ایران می تواند بنا بر درخواست دولت تقاضاکننده رضایت خود را نسبت به تعقیب و یا اجراء مجازات اعلام نماید هر چند جرم ارتكابی از جرائم مذکور در ماده ۴ این قانون نباشد.

ماده ۲۴ - در مواد مذکور در ماده قبل درخواست اعلام رضایت باید به ترتیب مذکور در ماده ۱۲ این قانون به عمل آید. رسیدگی به درخواست در دادگاهی که نسبت به استرداد اظهار نظر نموده به عمل خواهد آمد دادگاه پس از رسیدگی به مدارک رای خود را مبنی بر موافقت یا عدم موافقت یا درخواست اعلام می نماید رای دادگاه در این مورد قطعی بوده و به ترتیب مذکور در این قانون به دولت درخواست کننده اعلام خواهد شد.

ماده ۲۵ - چنانچه دولتی بخواهد شخصی را که از دولت دیگر استرداد به طور ترازیت از کشور ایران عبور دهد باید بدو از طریق سیاسی از دولت ایران تحصیل اجازه نماید. اجازه عبور از طرف وزارت امور خارجه به شرط معامله متقابل داده خواهد شد.

ماده ۲۶ - هزینه استرداد و عبور به طور ترازیت با دولت تقاضاکننده است.

ماده ۲۷ - وزارت دادگستری مأمور اجرای این قانون است.

قانون فوق که مشتمل بر بیست و هفت ماده و یک تبصره است در تاریخ چهاردهم اردیبهشت ماه ۱۳۳۹ به تصویب کمیسیون مشترک دادگستری مجلسین رسیده است (به موجب قانون اجازه اجراء لوایح پیشنهادی وزیر فعلی دادگستری پس از تصویب کمیسیون مشترک قوانین دادگستری مجلسین) قابل اجراء می باشد.

رئیس مجلس سنا - محسن صدر رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت